

Lekcja historii w Markowej

12 czerwca 2018r. uczniowie z klas 1Tt, 1ktf, 2lo i 2k pod opieką nauczycieli: Małgorzaty Bratek, Agnieszki Sęk, Bernadetty Chrzan i Bożeny Wojciechowskiej odwiedzili Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Muzeum to istnieje od 17 marca 2016r. i poświęcone jest pamięci Polaków, głównie z terenów Podkarpacia, którzy podczas II wojny światowej oddawali swoje życie ratując ludność żydowską. Taką postawę prezentowali również Józef i Wiktoria Ulmowie, którzy 24 marca 1944r. wraz z sześciorgiem swoich dzieci zostali wymordowani za schronienie ośmiorga Żydów: Saula Goldmana i jego czterech synów o nieznanym imionach (w łańcucie nazywano ich Szallami), dwóch córek oraz wnuczki Chaima Goldmana z Markowej – Leia (Layce) Didner z córką o nieznanym imieniu i Genia (Gołda) Grünfeld. O fakcie ukrywania Żydów przez rodzinę Ulmów doniósł Niemcom prawdopodobnie Włodzimierz Leś – granatowy policjant z Łańcuta. Najpierw zamordowano Żydów, potem Józefa i Wiktorię (będącą w siódmym miesiącu ciąży). Następnie por. Eilert Dieken podjął decyzję o zabiciu dzieci. W 1995 r. Wiktoria i Józef Ulmowie zostali uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. W 2010 r. prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył ich Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2003 r. w diecezji przemyskiej rozpoczął się proces beatyfikacyjny rodziny Ulmów, który obecnie toczy się w Watykanie.

Młodzież pod opieką przewodnika, z wielkim zainteresowaniem obejrzała wystawy muzealne. Poznała tragiczną historię rodziny Ulmów prezentowaną w formie nowoczesnych ekspozycji.

Następnie chcąc lepiej poznać miejsce gdzie żyli i pracowali Ulmowie uczniowie odwiedzili również miejscowy skansen.

(ŁK 10,33–34) Fragment podkreślony przez Józefa lub Wiktorię Ulmę:
„Pewien zaś Samarytanin, będąc w podróży, przechodził również obok niego. Gdy go zobaczył, wzruszył się głęboko: podszedł do niego i opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem; potem wsadził go na swoje bydlę, zawiózł do gospody i pielęgnował go”

Ów Samarytanin był wzorem dla wielu Polaków prezentujących postawę współczującą i ofiarną wobec cierpienia Żydów podczas II wojny światowej.

Opracowanie: **B.Wojciechowska**